

ihale konusu fazla imalâtların iş artış oranı belirlenip %10 oranda fazla yapılan imalâtların bedellerinin sözleşmenin 28. ve şartnamenin 21. maddesi uyarınca sözleşme fiyatlarıyla, %10 oranı aşan imalâtların ise bedellerinin yapıldığı yıl piyasa fiyatlarıyla hesaplattırılması, mahalli piyasa rayiçleri ile yapılan hesabın içinde KDV de bulunduğundan serbest piyasa rayicine göre saptanan tutara ayrıca KDV ilave edilmemesi, davacınının *TL olarak

sınırlandırdığı sözleşme kapsamında yer almayan ilave işler bedeli alacağı kalemine ilişkin olarak ise Genel Şartnamedeki düzenlemeye göre bedel hesaplatılması gerekirken, sözleşme eki yapım işleri genel şartnamesi hükümleri tartışılmaksızın eksik inceleme ile yetersiz bilirkişi kurulu raporuna dayanılarak yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, bozulması uygun bulunmuştur.

15.

Hukuk Dairesi

2020/951 E. , 2021/308 K.

.

“İçtihat Metni”

MAHKEMESİ:Asliye Hukuk Mahkemesi

Taraflar arasındaki alacak davasının bozma ilamına uyularak yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne yönelik verilen hüküm süresi içinde taraflar vekilince temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

– K A R A R –

Dava; davacı yüklenici ile davalı iş sahibi arasında imzalanan 30/10/2008 tarihli sözleşme kapsamında ödenmeyen 81,435,00 TL bakiye iş bedeli, 18,511,00 TL sözleşme kapsamında yapılan fazla imalat bedeli, 38.933,00 TL sözleşme kapsamında yer almayıp yaptırılan ilave iş bedeli ve 12.12.2009 tarihli komisyon raporu ile kesinti yapılan 69,000,00 TL'den ibaret toplam 207.880,00 TL alacağın tahsili istemine ilişkin olup, davalı savunmasında davacı tarafca kesintinin kabul edildiği, yaptırılan işlerin bedelinin 143.064,00 TL olup, tamamının ödendiğini belirterek davanın reddini talep etmiştir. Mahkemece 03/09/2015 tarihli 2013/11E. -2015/216K sayılı ilk kararda davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, verilen karar Dairemizin 2016/2420 Esas 2017/3342 karar sayılı ilamı ile bozulmuş, bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın kısmen kabulüne dair verilen karar taraflarca temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara ve mahkemece uyulan bozma kararı gereğince inceleme yapılarak hüküm verilmiş olmasına, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına ve bozmanın şümulü dışında kalarak kesinleşen cihetlere ait temyiz itirazlarının incelenmesinin artık mümkün olmamasına göre tarafların aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan kalan diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2-Dairemizin hükmüne uyulan 2016/2420 Esas, 2017/3342 Karar sayılı bozma ilamında da belirtildiği üzere, taraflar arasındaki sözleşmenin 9.2.1 maddesi gereğince Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin sözleşmenin eki olduğu ve 27. maddesinde ise; "Sözleşmenin idare veya yüklenici tarafından feshedilmesine ilişkin şartlar ve sözleşmeye ilişkin diğer hususlarda 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır"

düzenlemesinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Davada sözleşme dışı ilave işlerin bedeli ve sözleşmede yer almasına rağmen fazla miktarda yaptırılan işlerin bedeli de istendiğinden, bu alacak kalemlerine ilişkin bedelin sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 21. maddesi hükümlerine uygun olarak hesaplanması gerekir. Şartnamenin 21. maddesinde, götürü bedelli işlerde sözleşme kapsamında kalması halinde %10 fazla imalâtın sözleşme fiyatlarıyla yaptırılacağı hükmü bulunmaktadır. Yapılan incelemede %10'u aşan imalâtın tespiti halinde ise bedelinin sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 410 ve devamı maddeleri (6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 526 ve devamı maddeleri) gereğince iş sahibi yararına olması koşuluyla yapıldığı yıl mahalli piyasa rayiçleriyle belirlenmesi gerekir. Hesaplamaların buna göre yapılması gerektiği halde hükme esas alınan bilirkişi raporlarında, hesaplama bu düzenlemelere uygun yapılmamış, alınan raporda 18.511,00 TL sözleşme kapsamında bulunmayan fazla işlere ilişkin alacak kaleminin sözleşmenin 15. maddesinde yer alan fiyat farkı verilmesi talebinde bulunulamayacağına yönelik düzenleme gerekçe gösterilerek reddi gerektiği belirtilmiştir. Davacının talebinin fiyat farkına ilişkin olmayıp sözleşme kapsamında yer alıp metraj olarak fazla yapılan işlere ilişkin olduğu anlaşıldığından bu değerlendirme hatalı olmuştur. Diğer tarafta 22.450,00 TL'lik sözleşme dışı ilave işlerin bedeli de bilirkişi raporunda yaklaşık maliyet hesabında rayiçlerin esas alındığı belirtilerek yaklaşık maliyet üzerinden yapılan hesaplama ile 9.048,00 TL olarak belirlenmiş ise de, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22. maddesinde gösterilen usuller dairesinde hesaplama yapılmaması hatalı olmuştur.0 halde mahkemece, 6100 sayılı HMK'nın 281/3. maddesi gereğince gerçeğin ortaya çıkması için yeniden oluşturulacak ihale ve kesin hesap konusunda uzman bilirkişi kuruluna dosyanın tevdi edilerek, önceki raporlar ile varsa çelişkiler giderilecek şekilde davacının 18.511,00 TL olarak sınırladığı yaklaşık maliyette yer alıp miktar olarak fazla yapılan işler kalemi alacağı bakımından dava konusu fazla imalâtların iş artış

oranı belirlenip %10 oranda fazla yapılan imalâtların bedellerinin sözleşmenin 28. ve şartnamenin 21. maddesi uyarınca sözleşme fiyatlarıyla, %10 oranı aşan imalâtların ise bedellerinin yapıldığı yıl piyasa fiyatlarıyla hesaplattırılması, mahalli piyasa rayiçleri ile yapılan hesabın içinde KDV de bulunduğundan serbest piyasa rayicine göre saptanan tutara ayrıca KDV ilave edilmemesi, davacının 38,933,00 TL olarak sınırlandırdığı sözleşme kapsamında yer almayan ilave işler bedeli alacağı kalemine ilişkin olarak ise Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22. maddesindeki düzenlemeye göre bedel hesaplattırılması gerekirken, sözleşme eki yapım işleri genel şartnamesi hükümleri tartışılmaksızın eksik inceleme ile yetersiz bilirkişi kurulu raporuna dayanılarak yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle tarafların diğer temyiz itirazlarını reddine, 2. bent uyarınca kabulü ile hükmün temyiz eden davalı yararına BOZULMASINA, peşin alınan harcın istek halinde taraflara iadesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine, 17/02/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.